



M. Saim UYSAL

Kredibilite, faiz, dolar

27.3.2017

Merkez Bankası son faiz kararıyla geç likidite penceresi aracılığıyla faiz tavanını %11,75'e çıkardı. FED'in 2017'de dört kez değil üç kez faiz arttıracığını beyan etmesiyle dolar endeksinin düşüşü Merkez Bankamızın kararıyla birleşince Türk Lirası dolar karşısında değer kazanarak Dolar/TL 3,62'lere geri geldi. Öncelikle FED'in 0,25 baz puanlık faiz artırımına gitmesine karşın doların güçlenmeyip düşmesini ve uzun vadeli Amerikan tahvil faizlerinin aşağıya gelişini irdelemekte yarar var. FED, piyasalarla iletişimi çok iyi yapan bir Merkez Bankası. Piyasayı gayet iyi yönlendirdi. Amerikan ekonomisinin büyüme, istihdam ve enflasyon göstergelerinin iyi gitmesine rağmen Trump'ın bütçe, vergi ve korumacılık politikalarının ayrıntılarının belli olmaması ve hatta bazılarının gerçekleştirilmesinin zorluklarının görülmeye başlanması dolardan çıkışı ve gelişmekte olan piyasalara girişi sağladı.

Dolayısıyla dolar endeksi düştü. (101,9'lardan 99'lara)

Bizim Merkez Bankamız ise bu konjoktürel gidişten faydalandı. Ayrıca enflasyondaki çift hanelerin (Tüfe'de %10'un Üfe'de %15'in aşılması) bir süre devam edeceği Merkez Bankasını endişelendirdi. Bankanın basın duyurularında görüleceği üzere "enflasyonda belirgin bir iyileşme görülene kadar" para politikasında sıkı duruşun korunacağı ve ihtiyaç duyulması halinde ilave parasal sıkılaştırmaya gidilebileceği ifade edildi.

Bunun üzerine faiz tavanının %11,75'e gelmesi günlük ortalama fonlama maliyetini %11,50'lere kadar yükseltti.

FED 'in yönlendirdiği uluslararası piyasalarla ve ülkemizin makro ekonomik göstergelerini iyi okuma bir araya gelirse doğru gelişmelere ve görece istikrara tanık oluyoruz.

Unutmayalım ki nakit akışımızı döndürmek için dış kaynağa ihtiyacımız var. TL'na da talep yaratılması için reel faizin dünya ölçeğinde (özellikle kendi skalanızdaki ülkelere) rekabet edilebilir olması lazım.

Türk özel sektörünün 200 milyar dolar civarında yurtdışı döviz borcu var. Ülke ekonomisinin belli bir kısmı, banka mevduatlarının yaklaşık %40'ı döviz cinsinden. Bu durumda döviz fiyatının artması pek istenmez. Hükümetin düşük faiz istemesine karşın ekonomik konjonktür ve ülke realiteleri Merkezi faiz arttırma zorunda bıraktı. Bunu politika faizi aracılığıyla değil de geç likidite penceresinde yapması hem bu faiz arttırımın geçici olduğu mesajını vermek ve hem de hükümete kalıcı yüksek faiz politikası uygulanmadığını göstermek istemesi.

Merkez Bankası para politikalarını oluştururken piyasalara güven sağlayabilmesi bağımsızlığını (araç bağımsızlığı) kanıtlaması ile mümkün olur. Zorunlu kaldıkça ve ana araçları kullanmaktan kaçınarak yan yollar kullanılarak faiz arttırılıyor izlenimi verilmesi ekonomik amaçlara ulaşılmasını zorlaştırıcı olmaktadır. Merkez bankaları için her şeyden önemli olan kredibilite, prestij, güven, konularında bağımsız açık ve net olmalarıdır. Bunları kaybetmek kolay, kazanmak zordur.